

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DALOUNNY VONGINTHA

**ĐỜI SỐNG KINH TẾ, VĂN HOÁ
CỦA CỘNG ĐỒNG NGƯỜI VIỆT NAM Ở TỈNH
VIÊNG CHĂN NƯỚC CHDCND LÀO
(1975 - 2017)**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LỊCH SỬ

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DALOUNNY VONGINTHA

**ĐỜI SỐNG KINH TẾ, VĂN HOÁ
CỦA CỘNG ĐỒNG NGƯỜI VIỆT NAM Ở TỈNH
VIÊNG CHĂN NƯỚC CHDCND LÀO
(1975 - 2017)**

**Ngành: LỊCH SỬ VIỆT NAM
Mã số: 8.22.90.13**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LỊCH SỬ

Người hướng dẫn khoa học: TS NGHIÊM THỊ HẢI YẾN

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực, có nguồn gốc trích dẫn rõ ràng.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Người thực hiện

DALOUNNY VONGINTHA

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành chương trình sau đại học và viết luận văn , trước tiên tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành tới các thầy cô giáo trong khoa Lịch sử - trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập tại trường.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến TS. Nghiêm Thị Hải Yến - người đã trực tiếp hướng dẫn, định hướng chuyên môn, quan tâm giúp đỡ tận tình và tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho tôi trong quá trình nghiên cứu, hoàn thiện luận văn.

Cuối cùng, tôi xin cảm ơn tới gia đình và người thân đã luôn động viên, khuyến khích tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện luận văn tại Việt Nam và tại Lào.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Người thực hiện

DALOUNNY VONGINTHA

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG	v
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu	4
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
5. Nguồn tài liệu và phạm vi nghiên cứu.....	4
6. Phương pháp nghiên cứu	5
7. Đóng góp của luận văn	5
8. Cấu trúc của luận văn	5
Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ TỈNH VIÊN CHĂN VÀ QUÁ	
TRÌNH HÌNH THÀNH CỘNG ĐỒNG NGƯỜI VIỆT NAM TẠI	
TỈNH VIÊN CHĂN	6
1.1. Khái quát về tỉnh Viên Chăn	6
1.1.1. Vài nét về lịch sử tỉnh Viên Chăn	6
1.1.2. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên.....	7
1.1.3. Dân cư và tộc người sinh sống ở tỉnh Viên Chăn.....	9
1.2. Quá trình người Việt đến Lào và định cư tại tỉnh Viên Chăn	10
1.2.1. Thời kỳ phong kiến.....	10
1.2.2. Thời kỳ thuộc địa của Pháp, Mỹ.....	12
1.2.3. Thời kỳ sau giải phóng và phát triển đất nước	15
1.3. Chính sách của chính phủ Lào đối với cộng đồng người Việt ở Lào.....	17

Chương 2: KINH TẾ CỦA NGƯỜI VIỆT NAM Ở TỈNH VIỆT	
CHĂN (1975- 2017)	23
2.1. Nông nghiệp.....	23
2.1.1. Trồng trọt.....	24
2.1.2. Chăn nuôi.....	25
2.2. Nghề buôn bán.....	26
2.3. Nghề dịch vụ.....	28
Chương 3: VĂN HÓA CỦA NGƯỜI VIỆT NAM Ở TỈNH VIỆT	
CHĂN (1975- 2017)	36
3.1. Văn hóa vật chất	36
3.1.1. Ẩm thực	36
3.1.2. Trang phục.....	38
3.1.3. Nhà ở.....	40
3.2. Văn hóa tinh thần.....	41
3.2.1. Giáo dục bảo tồn bản sắc ngôn ngữ Việt.....	41
3.2.2. Tôn giáo	43
3.2.3. Hôn nhân và gia đình.....	47
3.2.4. Phong tục, tập quán	53
3.2.5. Tang ma	55
KẾT LUẬN.....	61
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	63
PHỤ LỤC	

CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết là	Đọc là
CHDCND	Cộng hòa Dân chủ Nhân dân
KHXH	Khoa học xã hội
QĐ	Quyết định
THPT	Trung học phổ thông
TL	Tư liệu

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Các đơn vị hành chính thuộc tỉnh Viên Chăn	10
Bảng 2.1. Cơ cấu nghề nghiệp.....	30
Bảng 2.2. Mức thu nhập hàng tháng.....	30
Bảng 2.3. Thống kê thuế thu nhập của cửa hàng vàng tại chợ Văng Viên, tỉnh Viên Chăn	33
Bảng 3.1. Thống kê đời sống tôn giáo của người Việt ở tỉnh Viên Chăn	43

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Hiện nay, người Việt Nam làm việc và định cư ở nhiều quốc gia trên thế giới. Quá trình di cư của người Việt đến các quốc gia này diễn ra ở những thời điểm khác nhau và do nhiều lí do khác nhau. Có thể nhận thấy rất rõ, người Việt định cư lâu dài nhất và số lượng cũng đông nhất so với các nơi khác đó chính là ở nước CHDCND Lào.

Lào và Việt Nam là hai nước có chung đường biên giới trên bộ, vì thế từ rất sớm việc di cư của người Việt đến Lào diễn ra liên tục theo chiều dài của lịch sử. Cùng với quá trình di cư, định cư của người Việt, văn hóa Việt đã có sự giao thoa với văn hóa Lào. Người Việt cư trú chủ yếu ở các thành thị của Lào từ đó hình thành nên cộng đồng người Việt ở Lào.

Trong quá trình đấu tranh giành độc lập dân tộc, người Việt ở Lào là người bạn luôn sát cánh cùng nhân dân các bộ tộc Lào, họ đã góp phần làm nên chiến thắng vẻ vang của dân tộc Lào, đưa nước Lào bước vào kỷ nguyên tự do, độc lập.

Thời bình, người Việt ở Lào là cầu nối quan trọng trong quá trình vun đắp mối quan hệ đặc biệt giữa hai nước Lào - Việt Nam, mối quan hệ mà không có quốc gia nào có được trong lịch sử ngoại giao của mình.

Viêng Chăn là một trong những tỉnh mà người Việt tập trung sinh sống đông nhất và có con cháu trở thành nhân dân Lào mà người Lào gọi là “Việt Kiều”. Họ là lực lượng lớn, quan trọng và góp phần không nhỏ cho quá trình phát triển kinh tế, xã hội và văn hóa của tỉnh Viêng Chăn. Với mong muốn tìm hiểu rõ về người Việt và vai trò của người Việt định cư tại tỉnh Viêng Chăn, tác giả đã chọn chủ đề nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp thạc sĩ: ***“Đời sống kinh tế, văn hóa của cộng đồng người Việt Nam ở tỉnh Viêng Chăn nước CHDCND Lào (1975 - 2017)”***

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

Đời sống kinh tế, văn hóa của người Việt Nam ở Viêng Chăn đã được các nhà nghiên cứu đề cập tới trong một số công trình khoa học sau:

2.1. Những công trình nghiên cứu đã công bố ở Việt Nam

Năm 2005, Viện Nghiên cứu Đông - Nam Á (Việt Nam) đã phối hợp với Viện Nghiên cứu Văn hóa (thuộc Bộ Thông tin - Văn hóa Lào) triển khai nghiên cứu đề tài: *“Vai trò của cộng đồng người Việt tại Lào trong mối quan hệ Việt Nam - Lào”*. Đề tài do nhóm tác giả Phạm Đức Thành và Bunthèng Xúcxavát trực tiếp thực hiện. Mục đích nghiên cứu nhằm nâng cao sự hiểu biết về đời sống của cộng đồng người Việt tại Lào, lấy đó làm cơ sở khoa học cho các cơ quan chức năng hai nước có chính sách phù hợp đối với cộng đồng người Việt tại Lào. Nội dung tài liệu đã bước đầu khái quát về đời sống kinh tế, văn hóa, giáo dục... của cộng đồng người Việt ở Lào qua quá trình thực địa của nhóm tác giả.

Trên tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á trong năm 2007 đã cho đăng một số bài báo của nhiều tác giả như: *“Bước đầu tìm hiểu Luật pháp và chính sách của chính phủ Lào đối với người nước ngoài và người Việt Nam tại Lào”*; *“Vị thế trong gia đình của người phụ nữ Việt kiều ở Lào”*; *“Vai trò kinh tế của người Việt ở Lào”* Những bài viết này đều tìm hiểu về cộng đồng người Việt dưới nhiều lăng kính khác nhau.

Năm 2008, một số ấn phẩm đã được nhà xuất bản Khoa học xã hội phát hành như:

“Cộng đồng người Việt ở Lào trong mối quan hệ Việt Nam - Lào” của tác giả Phạm Đức Thành. Nội dung cuốn sách đã tiếp cận và trình bày về quá trình hình thành cộng đồng người Việt ở Lào, về vai trò của Việt kiều trong quá trình cách mạng Lào. Chính sự có mặt và hoạt động cách mạng của người Việt ở Lào là nhân tố thắt chặt tình đoàn kết, chiến đấu Việt Nam - Lào trong thời kì kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ.